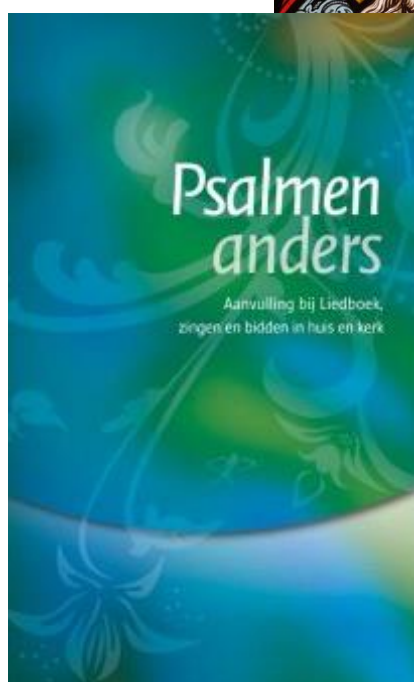


# Lied

van de maand *december* 2022:

## ***Bethlehem, o uitverkoren stad***

*Liedboek 498*



## Lied van de Maand – december 2022

**Kerstnacht** Ik zit ineengedoken in een donkere, diepe kerk. Koud en doodstil. Afwachtend. Ergens ver weg gaat een deur open. Een vlammetje flikkert. Een ijle stem klinkt. Beweegt. Meer vlammen lichten op. Meer stemmen klinken. Komen dichterbij. De blijde boodschap nadert als een lopend vuurtje. Mijn koude rilling wordt een blijde verwachting: Christus is geboren!

**Festival of Lessons and Carols** Het Festival of Lessons and Carols<sup>1</sup>, de typisch Engelse, Anglicaanse dienst waarin het zingen van carols wordt afgewisseld met schriftlezingen, stamt uit 1918 en wordt sindsdien op tal van plaatsen gevierd. Die van Kings College Cambridge is het bekendst. Ook in Nederland raakte het Festival in praktijk. De viering begint vrijwel altijd met 'Once in Royal Davids city'. Het lied van de maand december, 'Bethlehem, o uitverkoren stad', is hierop gestoeld. Het is geen letterlijke vertaling, dichter en dominee Wonno Bleij, maakte een vrije bewerking. Het thema sluit aan op het derde artikel van de apostolische geloofsbelijdenis: 'Die is ontvangen van de Heilige Geest en geboren uit de maagd Maria.' Jezus kwam als kwetsbaar kind ter wereld. Hij is dienstbaar en straalt vriendelijk licht uit. Zo is Hij ons tot voorbeeld.

**Inhoud** Het lied begint in het Kerstevangelie uit Lucas 2: in Betlehem is een vorst geboren. In de tweede, derde en vierde strofe wordt de betekenis van Kerst verder geduid, vooral met verwijzingen naar oudtestamentische teksten: er komt licht, redding, recht, trouw, een nieuwe wereld. In de laatste strofe is Lucas 2 weer herkenbaar, met de engelen en de herders. Betlehem wordt aangesproken als de uitverkoren stad waarin de nieuwe koning geboren zal worden, een verwijzing naar Micha 5,1. In de tweede strofe is Jezus de redder, in duister, onzekerheid en pijn. Hier klinkt Jesaja 8,21-93 door, de eerste lezing van de kerstnacht. In de derde strofe klinkt de oproep: 'Hef uw hoofden op' (Psalm 24,7.9). Jezus is de nieuwe koning die grenzen doorbreekt en het gekromde rechtmaakt. Strofe 4 refereert aan Psalm 85, ook een adventspsalm: 'zijn glorie komt wonen in ons land, trouw en liefde omhelzen elkaar' (85,10-11). De machtigen van de aarde zullen buigen voor dit kind. Hierin zijn de magiërs herkenbaar (Matteüs 2,11). In de laatste strofe keren we terug naar Lucas 2, waar de engelen hun glorielied zingen voor de 'herder der geringen'.

**Melodie** De melodie is ouder dan de traditie van de festivals. Ze werd in 1849 geschreven door Henry John Gauntlett (1805-1876). Aanvankelijk werd het waarschijnlijk iets sneller gezongen dan tegenwoordig. Als intochtlied van het Festival of Lessons and Carols wordt het tempo bepaald door het tempo van de intochtprocessie en zó is het lied inmiddels bekend.

**Kerstnacht in een donkere wereld** Soms voel ik mij koud, ineengedoken in een donkere wereld. 2022 bracht dan wel veel zon, maar de tijden lijken duister en de toekomst onheilspellend. Dan is het hoopgevend om in de kerstnacht dit lied te zingen. Het kan ook al eerder op de derde of vierde adventszondag, want vol verwachting zing ik de toekomst tegemoet:

*'Hij doorbreekt de oude grenzen, Hij maakt recht wat is gekromd.  
Trouw en goedheid zullen wonen in het land dat Hij bemint.'*

---

### © Kerkpunt - Liturgie

- Bovenstaande tekst, geschreven door Henk Schaafsma, mag (met bronvermelding) overgenomen worden, in samenhang met het zingen van dit lied in de kerkdienst.
- Een **uitgebreidere bespreking** is te vinden in EREdienst jg 49 nr. 5, pagina 10-12.
- Begeleidingen zijn er vele, in ieder geval in de begeleidingsbundel bij het Liedboek.
- Beamversie: [via LiedboekOnline](#)

---

<sup>1</sup> ik heb gebruik gemaakt en geciteerd uit het Compendium bij Het Liedboek: [498 - Betlehem, o uitverkoren - Liedboek Compendium](#)